

KÜRESELLEŞME KARŞISINDA BİR ÜÇÜNCÜ DÜNYA MODELİ: KEMALİZM

Anıl Çeçen

Değerli dinleyiciler, Aydınlanma 1923 Dergisi'ni ben kutlamak istiyorum. Bu panelin tek Ankaralı konuşmacısı benim. Biliyorsunuz herkes dünya meselelerine bulunduğu yerden bulunduğu konumdan bakıyor. Ben biraz Ankara'dan bakacağım ve farklı şeyler söyleyeceğimi zannediyorum. Öncelikle söyleyeceğim şu: 21. yüzyılda Kemalizm gibi önemli bir konunun en az 20 yıl önce ele alınması gerekirdi. Ben, çok geç kalınmış bir yaklaşım olarak görüyorum bunu. Birçok bilimsel kuruluşumuz var, üniversitelerimiz var; hiçbirisi bu boyutta bakmadı. Daha yeni bu işlere başlamış, genç arkadaşlarımız ve birkaç senedir bir dergiyi büyük çabayla sürdürmeye çalışan arkadaşlarımızın böyle bir yaklaşımla gelmelerinin anlamı büyük. Bakın, sabahtan beri birçok konuşmacıyı dinlediniz. Ben öğleden sonraki konuşmacıların konudan ayrıldıklarını düşünüyorum. Esas yoğunluk sabahı. Sabahki konuşmacıların çok daha hazırlıklı, çok daha konsantre olduklarını gördüm konuya. Öğleden sonraki konuşmacılarımız ağır toplardı, ama konuya yeterince konsantre değillerdi. Bunu, Sayın Kongar ya da Sayın Toktamış Ateş burada olsaydı da dinleseydi. Gerçekten onların da trafikleri yoğun, benim de yoğun, ben de bugün burada konuşacağım, yarın bir başka yerde. Ama ele aldığımız konulara biraz daha ciddiyetle, en azından konsantre olmamızda yarar olduğu kanısındayım. Eğer konsantre olamazsak genel konuşmalarla, ulus devletle Kemalizm konusu karışır. Öğleden sonraki konuda dikkat ederseniz, Kemalizm pek ele alınmadı. Sanki Kemalizm sadece ulus devletmiş gibi ele alındı. Halbuki Kemalizm bir ideoloji. 21. yy'da ideolojilerin yeri var mı yok mu ona bakacağız. Tabii ki kaynaklandığı yer ulus devlet, ulusal devlet; ama bu meseleleri ortaya koyamazsak eksik konuşmalar yaparız.

Değerli dinleyiciler, ben bir hukukçuyum. Benden önceki konuşan konuşmacıların bir kısmı sayın Aybars gibi tarihçiydi. Aydınlanma 1923'ü çıkaran arkadaşlarımızın önemli bir kesimi teknik alandan geliyorlar, yani fen bilimlerinden geliyorlar. Fen bilimlerinden gelenlerin, hukuk ve tarih bilimiyle beraberce bir Kemalizm arayışı, bir benlik, kimlik arayışı içerisine girdiklerini görüyoruz, bence bu son derece sevindirici.

Ben 1968 kuşağındanım. Beni, 1960'lı yıllarda 1930'lu yılların kuşağı yetiştirdi. Benim yıllarım, halkevçilikle geçti. Burada sadece bilimadamı olarak değil, ama yıllarını Kemalist ve Atatürkçü eyleme vermiş bir kişi olarak konuşuyorum. Şu an aynı zamanda ADD'nin genel başkan yardımcısıyım. Türkiye'de en etkin kuruluşlardan birisi olan derneğimizin, bu mücadeleyi sadece üniversitelerde, bilim çevrelerinde değil, ama toplumun her kesiminde verdiğini de burada vurgulamak isterim. 1920'li 30'lu kuşak, Cumhuriyetin kurucu kuşağıydı; ben onların yanında yetiştim. İnanır mısınız gece sabahlara kadar çalışırlardı, halkevçiler ve Köy Enstitüleri mezunları. 60'larda biz onlardan çok şeyler aldık. 68 kuşağı ile büyük bir mücadele veriyorduk; ama 12 Mart'lar ve 12 Eylül'ler yani Türkiye'de, 27 Mayıs'ta Türk toplumunun önünü açan anayasayı kaldıran, sınırlayan bir süreç içinde 1990'lara geldiğimizde, son derece depolitize bir kuşak gördük. Kusura bakmayın, salonun dörtte üçü öğrenci ben de üniversite hocasıyım, benim de öğrencim sayılırsınız. Ben 12 Eylül'ün üniversiteden attığı bir hoca olarak 1990'da üniversiteye geldiğimde, bırakın Atatürk'ü, bırakın Kemalizmi Türkiye Cumhuriyeti'nin konumuyla ilgili de zerre kadar doğru dürüst bilgi yoktu. 80'li yıllar, son askeri dönem gerçekten bir konuda başarılıdır. Dünya değişirken iki kutuplu dünya çözülürken Sovyetler dağılırken -ki belliydi, Türkiye hazırlıksız yakalanmıştır- Türkiye, 1980'li yıllarda 90'lara, 2000'li yıllara hazırlanacakken susturulmuştur, bastırılmıştır; düşünen-yazan hocalar atılmıştır. Üniversiteye bakın; üniversitede temizlik olurken o dönemin başbakanı ve daha sonra cumhurbaşkanı, basında köşe başlarına elemanlar yetiştirmiştir. 20 senedir bunlar yazıyorlar, söylüyorlar, medyada hep bunlar var. Aynı şeyleri söylüyorlar, bir tek şey tutturmuşlar, onunla herşeyi değerlendiriyorlar. Bakın ben kamu hukukçusuyum, branşım devlet hukuku. Hukukla siyasetin kesiştiği noktadayım. Sakın ola ki basında ve medyada sürekli olarak aynı şekilde dile getirilen bu konuların tek tür tanımı olduğuna inanmayın.

Nasıl bakarsanız, hangi açıdan bakarsanız, konuları nasıl yorumlarsanız o şekilde sonuca varırsınız. Eh askeri rejim olmuş, üniversite susturulmuş, aydınlar susturulmuş, basında köşe başlarına askerler yerleştirilmiş; yirmi senedir Türk toplumu bir yere doğru itilmek isteniyor, nedir biliyor musunuz bunun amacı? Türkiye Cumhuriyeti'ni, Kemalist kimliğinden uzaklaştırmak. Türkiye Cumhuriyeti'nin, değişen süreç içinde, değişimi Kemalist kimliği ile

kavramasına izin vermemek. Bakın kelimelerin altını çiziyorum, nasıl bakarsanız öyle değerlendirirsiniz; sosyalist kimlikle bakıyorsanız öyle sonuç çıkar, kapitalist kimlikle bakıyorsanız öyle sonuç çıkar. Ama Kemalist kimlikle bakabilmek için Kemalistlerin Türk toplumunda ayakta kalabilmesi gerekir. 75 yıllık bir cumhuriyet birikimimiz var; ama işte görüyorsunuz, Atatürk'ün kurduğu parti kapatılıyor. Atatürkçüler yok ediliyor, eziliyor, 5000 halk evi kapatılıyor, ellibin tane Kuran kursu var. Demokratik kitle kuruluşları kapatılıyor, aydınlar susturuluyor, İran'daki gelişmelerin benzerlerini yaşıyoruz. Ben önce başlangıçta hangi konumdayız onu vurgulamak isterim.

Sabahki konuşmacılardan Sayın Mütercimlerin kitabını okudum, son derece ilginç, çok bilgi var, öneriyorum; 21. yüzyıl ve yüksek strateji; fakat tasnifsiz ve Kemalist bakış açısıyla değerlendirmeler eksik. Sayın Mütercimler burada olsaydı da kendisi ile tartışabilseydik bu konuları. Çünkü dünyadaki gelişmelere hangi kimlikle bakarsanız o kimlikle o konularda birşeyler yapabilirsiniz. Bakın, dikkat edin, Türkiye'de son on yıldır en çok tartışma konusudur kimlik konusu. Neden bizim kimliğimizi oynatmak istiyorlar, bize başka bir kimlik vermek istiyorlar? Bu başka kimlik çerçevesinde de nereden bakarsanız bakın yine Türkiye ve Kemalizm olgusu gündeme geliyor.

Değerli dinleyiciler, ben şunu vurgulamak istiyorum; ideolojiler bitti tükendi diyorlar. İdeolojiler bitti diyenler de, bir başka ideolojinin uzantısı olduğunu gördüler, Fukuyama ile başlayan 'tarih bitti' döneminin sarhoşluğu sona ermiştir. Sovyetler dağıldı, tamam. Ama kapitalizm devam ediyor, sosyalizm niye çıktı, durduk yere mi? Hayır, sosyalizm kapitalizme bir tepkidir; eğer kapitalizm bir sistem olarak varsa buna tepki olarak da sosyalizm ayakta kalacaktır. Sovyetler dağılabilir. İdeal politik ile reel politik farklı şeylerdir. Sovyet sistemi yanlıştı, bunu yazdılar. M. Ali Aybar ciltler dolusu kitap yazdı, yanlış bir sistemdi, doğrusu aranıyor. Peki; Kemalizm sosyalizm ile kapitalizm noktasında nerede ortaya çıktı?

Kemalizm gökten inmemiştir, Kemalizm Musatafa Kemal'in kafasından da tam çıkmamıştır; eğer biz Arjantin'de olsaydık, Kemalist olmayabilirdik. Kemalizmin çıkış noktası çok önemlidir; çıkış noktasını iyi kavrayabilirsek ayakta kalma, varolma, değişen koşullarda kendini sürdürme, gelecek dönemde de varlığını ayakta tutabilme şansını yakalayabiliriz. Kemalizmin ortaya çıkışı jeopolitiktir. Bakın Almanya'da bir Alman'ı Kemalist yapamazsınız, bir Amerikalı'yı, bir İngiliz'i Kemalist yapamazsınız. Çünkü bunlar Batı blokunun eşit derecede ülkeleridir, hepsi kapitalist-liberal-sosyal demokrat kültürle yetişmişlerdir. Peki Türkiye Batı'nın eşit koşullarda üyesi mi, hayır. Niye Hitler, niye Mussolini çıktı? Çünkü, beşyüz yıl İngiliz sömürge imparatorluğu, bazen onunla rekabet eden bazen onunla işbirliği yapan Fransa ile beraber liberal blok oluşturmıştır ve liberal blokla beraber 1800'li yıllarda Avrupa'da, sendikalizm sonra sosyalizm ve komünizm iktidarı ele geçirme kavgası veriyordu. 1. Dünya Savaşı döneminde Avrupa'da ya sosyalistler iktidara gelecekti ya da faşizm gelecekti. Ama kapitalist sistem Avrupa'da sosyalizmin başa gelmesini önlemede başarılıdır. Marx'ın öngörüsünün ötesinde sosyalizm Rusya gibi fakir bir ülkede başa gelmiştir.

Mustafa Kemal'in sahneye çıkış noktası 1919. Yukarıda kuzeyde bir büyük devrim yapılmış, Batı'da bir Avrupa olayı var, Fransız devriminden geliyor. Fransız devriminden gelen üç ilke; laiklik, milliyetçilik ve cumhuriyetçilik Avrupa'yı esas alıyor. Çünkü Mustafa Kemal şapka devrimiyle ve benzeri bütün devrimlerle bir Avrupalı ülke yaratma çabasında. Fransız Devrimi'nden gelen üç ilkeyle beraber kuzeyden gelen rüzgarların altında kalmamak için devrimcilik, devletçilik ve halkçılık olmak üzere üç ilkeyi daha alıyor. Altı ok bir sentezdir. İki dünya arasında kalmış bir ülkenin, bağımsız bir devlet kurma ve kimliğini koruma sentezidir. Eğer tümüyle Fransız Devrimi'nin ilkelerini alsa, Türkiye tamamen Batı'nın kontrolü altında bir ülke olacak, bağımsızlık tehlikeye gidebilir. Tümüyle Sovyet rejiminin getirdiği ilkeleri benimsese, daha sonra Stalin zamanında olduğu gibi Türkiye Sovyetler Birliği'nin etkisi altına girebilir; bir Sovyet ülkesi olabilir. Kısaca Kemalizm Doğu ile Batı'nın kesişme noktasında dünyanın merkezindeki, bizim bugün Ortadoğu dediğimiz bölgede yaşayan insanların bağımsız devlet kurma mücadelesinin dayandığı ilkelerdir.

Değerli dinleyiciler, diyorlar ki Kemalizm 1. Dünya Savaşı sonrasının ideolojisi idi; şimdi artık ihtiyaç yok. Burada bir gerçek payı var: Kemalizm Türkiye'de bugünkü devlet yapısını tasarlarken Avrupa dünyanın merkeziydi. ABD daha yoktu. Avrupa kendi kıtasındaki bütünlüğü sağlamaya çalışmaktaydı. Amerika 1. Dünya Savaşı'ndan sonra geldi, Normandiya Çıkartması'ndan sonra Avrupa'ya çıktı ve bir daha gitmedi. 1920'li yıllarda Türkiye Cumhuriyeti kurulurken Ortadoğu'nun haritası, iki tane subay, bir Fransız ve bir İngiliz subayın biraraya

gelerek çizdiği harita. Cetveli koyuyorlar Kahire’de; Suriye, Ürdün, Irak... Arap haritasını çiziyorlar. 1920’lerin jeopolitiğinde bu harita var. 2. Dünya Savaşı’ndan sonra bölgenin jeopolitiği değişiyor; 1948’de bu ay 50. yılını kutlayan İsrail devleti kuruldu. İsrail üzerinde çok fazla durmak istemiyorum. Dünyanın geleceğinde, Avrasya’da iki ülke etkili olacaktır. Birincisi çok büyük bir ülke Rusya; ne kadar parçalarsanız parçalayın. İkincisi, Ortadoğu’nun da en küçük ülkesi İsrail; lobisiyle, zenginliğiyle son derece etkin, politikada baş aktör; tıpkı Rusya gibi, Almanya gibi, Amerika gibi.

Amerika, dünyayı kendine dönük bir çizgiye iterken Avrupa merkezli dünya zamanında kurulmuş olan Türkiye Cumhuriyeti’ni bugünkü haliyle burada görmek istemiyor. 1948 öncesi dönemde bu bölgede Rusya’ya karşı engel olsun diye kabul edilmiş bir büyük Türkiye’yi, İsrail ve Yahudi lobisinin de kabul edip etmediği tartışmalı. Çünkü, ben Amerika’da Clinton’un seçim beyannamesini seçilmeden önce alıp okumuştum. Biz, 48’den, 52’den, NATO’ya girdiğimizden bu yana, Amerika ile dostuz, Amerika’nın bölgedeki kalesiyiz deriz. Clinton’un seçim beyannamesinde şu vardı Ortadoğu’yla ilgili: Ortadoğu’daki tek merkez bizim için İsrail’dir, gelecekteki yeni Ortadoğuyu İsrail ile kuracağız. Türkiye’nin ise T’si yok.

Artık hayali bırakalım yeni bir jeopolitik var. Bir; dünya jeopolitiğinde merkez Avrupa’dan Amerika’ya kaymıştır. İki, Ortadoğu jeopolitiğinde Osmanlı dağıldıktan sonra Rusya’yı, İslam dünyasını engelleyecek, Almanya’nın Doğu’ya kaymasını engelleyecek böyle büyük bir ülkeyi kabul eden dünya, Lozan’ı istemiyor artık. Çünkü Amerika bu bölgede bir multinational, - sabahleyin Mütercimler söyledi- multireligious, multicultural, çok-dinli, çokkültürlü, çok-ülkeli bir devlet istemektedir. Bu, 1850’li yıllarda İngiliz başbakanı Benjamin Disraeli’nin hazırlattığı bir plandır. Şark meselesinin çözümü için hazırlamışlardır; adı dörtlü konfederasyondur. Diyorlar ki; -İngilizler dünyanın o zamanki hakimi- Osmanlı dağılıyor, Şark meselesi var; eğer müdahale etmezsek, bir, Rusya güneye iner, Akdeniz ülkesi olur. İki, Almanya Doğu’ya kayar ve bütün Ortadoğu’yu kontrol eder. Üç, bütün Müslümanlar biraraya gelir, Abbasi İmparatorluğu gibi bir İslam devleti kurarlar. Bunların hiçbirisini istemiyorlar. Osmanlı’nın yerine Balkanizasyonu istiyorlar. Balkan ülkeleri biraraya gelecek bir federasyon, Kafkas ülkeleri biraraya gelecek bir federasyon, Ortadoğu ülkeleri biraraya gelecek bir federasyon, Anadolu’da küçük devletçikler oluşacak bir Anadolu federasyonu kurulacak; Asia Minor Federation. Dört federasyon biraraya gelecek, İstanbul başkent, bir konfederasyon olacak. 150 yıl önceki İngiliz planı, Sevr haritasında karşımıza çıkan parçalanmış Anadolu! İngiliz başbakanı Lozan’a giden heyete aynen bunu diyor: Anadolu’daki etnik toplulukları toparlayın, yavaş yavaş belirli bölgelere otonomi verin, ondan sonra onları yavaş yavaş bağımsız yaparız. Bu modeli Anadolu’da uygulayamadılar. Ama Yedi Kızkardeş petrol şirketlerinin katkısıyla Basra Körfezi’nde uyguladılar: Bahreyn Arap ve Müslüman, Kuveyt Arap ve Müslüman, Katar Arap ve Müslüman, Birleşik Arap Emirlikleri -kaç tane birlik- Arap ve Müslüman, Umman Arap ve Müslüman, Suudi Arabistan Arap ve Müslüman, Irak Arap ve Müslüman. Bu kadar devlet, hepsi petrol bölgesinde. Şeyhleri topluyorlar bir hafta sonu Londra’ya, yediyorlar, içiyorlar; İngiliz emperyalizmi, Arap şeyhleri ile petrol şirketlerini evlendirerek Basra Körfezi’nde küçük devletler kuruyor. Bugün bunların hepsi bağımsız devlettir. Kafkasya’ya bakın küçük devletler, Balkanlara bakın küçük devletler. Avrupa’da Belçika Eskişehir gibi bir yer, bağımsız bir devlet; Lüksemburg İstanbul’un bir ilçesi gibi bir yer, bağımsız devlet; Hollanda bizim Kütahya kadar bir yer bağımsız bir devlet. Avrupa devlet standartları bu kadar küçük olduğundan Türkiye çok büyük bir ülke; evet kocaman bir imparatorluk kaybettik, ama gene de büyük. Irak da çok büyük bir ülke; İsrail böyle küçük kaldığı sürece Irak’ın da parçalanması lazım. Suriye çok büyük bir ülke, Suriye’nin de parçalanması lazım. Bu, durduk yerde olmaz, nasıl olur? Çarpıştırarak, savaştırarak olur. İşte su meselesi, işte PKK meselesi, işte Kuzey Irak meselesi, işte Güneydoğu meselesi, işte Türk-İran meselesi, işte Kıbrıs, Ege meselesi.

Bugün Kuzey Irak’ta, Güneydoğu’da bağımsız devlet istiyorlar. Fransız ve İngiliz subayları biraraya gelip cetvelle Ortadoğu haritasını çizirken bağımsız Kürdistan’ı isterlerse kurabilirlerdi. Niye o tarihlerde kurmadılar da şimdi istiyorlar? Çünkü bu mesele dört ülkeye birden yayılmış, dört ülkeyi tehdit eder, parçalar. Çünkü plan var 50 yıl sonrası için. Bakın, sabahleyin Erol Mütercimler: ‘Ben 2050 yılını düşünüyorum’ dedi. Doğru söylüyor, Amerika, İngiltere, Almanya, büyük dünya devletleri 50 yıl, 100 yıl sonrası için strateji geliştiriyorlar; biz hâlâ bugünle geçmişle uğraşıyoruz olmaz! Peki şimdi bu tabloyu tamamladık.

Yılların ideolojilerle ne ilgisi var? Kemalizm, sosyalist blokla Batı bloku arasında bir bağımsız, ulusal, Avrupa modelli bir devlet kurdu. 1. Dünya ve 2. Dünya Savaşı sonrasında, Avrupa ile

Türkiye arasında Balkanlar'da, Kafkasya'da sosyalist rejim var. Orta Asya'da ve Ortadoğu'da yani Avrupa'nın dışında bırakılan Türkiye'nin merkezi olduğu Avrasya'da, 20. yüzyıl boyunca model olan ideoloji sosyalizmdir. 90'da dağıldı bitti; şimdi model Batı. Ne oldu gördünüz değil mi bizim Karadeniz kıyısı Nataşa doldu. Ne oldu, sömürgeleşme başladı; çünkü hiçbirinde ayakta kalacak bir ekonomi yok, endüstri yok ve hiçbir şekilde de Batı'nın büyük ekonomilerine direnecek güç yok. Değerli dinleyiciler NATO ve Batı'yla ilişkiler çerçevesinde, Türkiye, Sovyetler Birliği varken Batı'nın desteği ile nisbi olarak sanayileşmiştir. Ortadoğu'nun Japonya'sı değiliz; ama Batı bloku Sovyetler yayılmasın diye Doğu'da Japonya'yı, Ortadoğu'da da Türkiye'yi ekonomik olarak desteklemiştir. Şimdi Sovyetler dağılınca Japonya ile araları açıldı, Türkiye ile de araları açıldı. Çünkü Türkiye istenmedik biçimde konjoktürden yararlanarak sanayileşmiştir. Balkanlar'da ve Kafkasya'da Türkiye gibi bir gelişmiş sanayi ülkesi yoktur. Hepsi eski Sovyet sömürgesi olan Orta Asya'da da yoktur, Ortadoğu ülkelerinde yoktur; ama şimdi yepyeni bir devlet var Ortadoğu'da. Dünyanın en gelişmiş teknolojisiyle, Amerikan desteğiyle İsrail. Patron benim diyor.

Böyle bir süreç içinde Türkiye eğer Avrupa'ya girmeyecekse ki Avrupa bugünkü haliyle Türkiye'yi alamaz, zamanımız olmadığı için anlatmak istemiyorum; Türkiye Avrasya'nın merkezi konumuyla Avrasya için bir model ülke konumuna gelmiştir. Sosyalizmin Balkanlar'da Kafkasya'da Orta Asya'da ve Ortadoğu'da devre dışı kaldığı bu aşamada yerine örnek olabilecek tek ideoloji Kemalizmdir. 21. yüzyılda, tek eğilim küreselleşme değil. Küreselleşme olsa Avrupa birleşmeye çalışmaz, Avrupa Birliği kurulurken Amerika Kanada'yla Meksika'yla NAFTA'yı kurmaya çalışmaz. Demek ki 21. yüzyılda hem küreselleşme hem bölgeselleşme var, bu ikisi beraber gidecek. Türkiye sadece küreselleşmeye göre kendini ayarlayamaz. Türkiye AB'ye karşı, Amerika'ya karşı, dünyanın büyük devletlerine karşı nereden bakarsanız bakın önceliği bölgeselleşmeye vermek zorundadır. Bölgeselleşme süreci içinde Balkan ülkeleri, Kafkas ülkeleri, Ortadoğu ve Orta Asya ülkeleri birden kapitalist olamayacağına göre, birden çok hızlı bir şekilde Batı'ya entegre olamayacaklarına göre, bunlar için tek model Kemalist Türkiye'dir, Türkiye'deki Kemalist yapıdır. Karma ekonomisi ile, sosyal devletiyle, anti-empyralist çizgisiyle sanayileşme modeliyle, kurduğu sentez yapısıyla. Çünkü Türkiye'nin özellikleri ile Balkan, Kafkas, Ortadoğu ve Orta Asya ülkelerinin çok benzer yanları var. Bir kere Hristiyan dünyasının dışındayız, İslam dünyasının içindeyiz, Türk dünyasının içindeyiz. Akraba uluslar var, Türk olmayan topluluklar var, ama içimizde yaşıyorlar. Balkan ve Kafkas ülkelerinin çoğunun nüfus olarak içimizde yaşadığını görüyoruz, yani bir akraba topluluklar oluşumu gündeme geliyor. Demek ki 21. yüzyılda Türkiye küreselleşmeye karşı kendini koruyacaksa önceliği bölgeselleşmeye verecek, bölgeselleşme sürecinde de Türkiye artık misak-ı milli sınırları içerisinde Kemalizm değil bölgeselleşme süreci içerisinde Kemalizmi savunacaktır. Yani eski Osmanlı ülkeleri içinde, Türk ve İslam ülkeleri içinde laiklikle ve kanbağına bağlı olmayan ulusçuluk anlayışıyla Kemalizm bütün bu ülkeler için geçerli reçeteler üreten bir model olma şansını korumuştur ve yakalamıştır. İşte bunu gördükleri için bakın Fullerler, Graham Fullerler, Henzeler ve benzeri Amerikan profesörleri, Avrupalı bilim adamları hep Atatürk bitmiştir, Kemalizm bitmiştir diyorlar. Çünkü Avrasya yapılanmasında Türkiye'nin Kemalist kimliği ile merkez olmasını istemiyorlar. Brezinski son yazdığı, Avrasya'yla ilgili büyük santraç tahtası ile ilgili kitapta Amerikan planını anlatıyor. Model bizde biliyoruz Avrasya için bizde çalışıyorduk 20 senedir. Ama Türk basını kapalıdır, Avrasya'yı açmadılar, açmazlar.

Sabahleyin Aydınlanma 1923 adına sunulan bu metnin çalışmaları içerisinde ben de bulundum büyük çapta arkadaşlarıma katılıyorum, ortak düşünüyoruz. Değerli dinleyiciler küreselleşmeye karşı denge unsuru olarak gelen bölgeselleşme sürecinde Kemalizm eskisine oranla daha geçerlidir. Önceden misak-ı milli sınırları içerisinde Kemalizm yapıyorduk, bu sefer Osmanlı İmparatorluğu'ndan 4-5 misli fazla bir alanda Kemalizmin ideolojik olarak rehber olma şansı gündeme gelmiştir. Değerli dinleyiciler sabahki metinde bir kavrama katılmıyorum. Üçüncü dünyacı ulusal ideoloji diyor arkadaşlarımız. Üçüncü dünya yok arkadaşlar. Üçüncü dünya kavramı Sovyetler varken doğrudur. Bir tarafta Batı birinci dünyaydı, öbür tarafta Sovyetler ikinci dünyaydı, bunun ikisinin dışında kalan dünya üçüncü dünyaydı. Sovyetler dağıldığı zaman, Rusya hızla Hristiyan dayanışması ile Batı'ya kaydı. (Yeltsin sürekli Batı desteğine sahip ve öyle ayakta kalıyor.) Amerikan Dışişleri Bakanı Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra şunu söyledi kongrede: Batı ve dışında kalanlar. Ben Avrupa Birliği'ne eşit koşullarda Almanya gibi üye olabilseydim ben de Batı'ydım, ben de neoliberal rüzgarlara açtım, ben de Batı'nın istediği gibi hareket edebilirdim. Ama beni 30 yıllık oyalamadan sonra atmışlar, nereye, felaketler bölgesi diyorlar; Adriyatik'ten Çin seddine denen bu bölgeye. Her tarafta bomba

patlıyor, Balkanlar karışık, Kafkaslar karışık. Etnik meseleler var, kaçakçılık bu bölgede, çeteleşme bu bölgede, herşey bu bölgede. Ben bunun ortasında olacağım ve Avrupa'nın eşit koşullarda üyesi gibi neoliberalizme açık olacağım.

Sabahleyin Erol Mütercimler dedi ki 2040 yılından sonra Türkiye yok, o kadara kalmaz, üç-beş sene içinde dağılırız; etnik rüzgar sallıyor Türkiye'yi, dinsel rüzgar sallıyor, neoliberal rüzgar teslim alıyor. Kemalist modeli devre dışı bırakmak için herşey yapılıyor, medya kullanılıyor, ekonomik baskı yapılıyor. Benden önce İsmail Bey anlattı; MAI. MAI benzeri neler var arkadaşlar vakit olsa da anlatsak. Dünya Ticaret Örgütü'nü konuşalım. Yeni Dünya devletinin adı Dünya Ticaret Örgütü oluyor, Birleşmiş Milletleri ortadan kaldırıyorlar, BM ile ilgili bütün kuruluşları Dünya Ticaret Örgütü'ne veriyorlar ve merkezini de San Fransisco'ya taşıyorlar.

21. yüzyıl Atlantik yüzyılı değil, Pasifik yüzyılı. Geçen hafta İstanbul'da yapılan toplantının adı The Atlantic Initiative for Eurassia, Avrasya için Atlantik İnisiyatifiydi. Bizi uyutuyorlar, bizim bağımsız yapılanmamızı, bizim bölgeselleşmemizi istemiyorlar. Bizi NATO'yla nasıl yıllarca oyalayıp yönlendirdilerse gene Atlantik İnisiyatifi ile Batı'dan Avrasya'ya doğru kullanmak istiyorlar. Halbuki dünyanın geleceği Atlantik'te değildir, Pasifikte'dir. İşte Asya Kaplanları, işte Japonya teknolojide ABD'yi geçmiş, işte Japonya sermaye birikimi ile dünya banka sisteminin üçte ikisini kontrol ediyor. Çin 21. yüzyılın büyük devi. Ben hâlâ Atlantikle mi uğraşayım. Dünya haritasına bakın, Avrupa küçücük bir yer. Hindistan bile Avrupa'dan büyük. Çin, Rusya, Japonya dünyanın en büyük ülkeleri. Küçücük Avrupayla biz 30 yıl oyalandık. Asya'ya kendi çıkarlarımız doğrultusunda çoktan açılmamız lazımdı. Ama tam bu noktada dinci bir parti iktidardayken madem Avrupa'ya girmedin biz sana yeni bir yer bulalım, diyorlar: Neresi D8! D8 neymiş? Bangladeş, Pakistan, İran, Malezya, Endonezya yani Güney Asya hattı. Güney Asya hattını Türkiye ile kontrol etmek istiyorlar, böylece Avrupa'yı arada bırakmak istiyorlar. İslam dünyası dünyanın ortasında bir yer, iki milyara yakın nüfus nedeniyle çok büyük kaynaklar ve pazarlar var. Buraya da Rusya, Japonya ve Çin girmesin istiyorlar. Ama ne oluyor, Türkiye yine taşeronlaşıyor. Dünya dengelerinde bir tahterevallı kuruluyor. İşte böyle bir süreç içinde bize biçilen kaftanın adı ılımlı İslam. Türkiye oralara Kemalist kimliği ile gidecekken tarikat okulları ile gidiyor. Gördüğünüz gibi hepsi dünya dengelerine bağlı

21. yüzyılda Kemalizmi uluslararası dengede ancak biz Asya dengesi ile koruyabiliriz. çünkü anti-empyralist çizgiyi Hindistan da Japonya da Batı empyralizmine karşı görüyorlar, bizi desteklerler. Rusya'ya anlatamayız. Rusya Türkiye'den korkar kendi iç dengeleri yüzünden, bir sürü Türk topluluğu var; ayrıca Hristiyan dayanışması ile Batı'ya kayar. Zaten Huntington'un tezi de bu değil mi? Rusya Hristiyan dayanışması ile Batı'ya kayarsa İslam dünyası da Çin'e kayar. Ve bu kaymaların hepsi üzerimizden geçiyor. Power Shift, meşhur sosyolog Alvin Toffler'in yazdığı kitabın adı güç kayması, Atlantik'ten Pasifik'e güç kayarken bizim üzerimizden geçiyor; biz tam dünyanın ortasında kalıyoruz.

Şimdi bakın, küreselleşmenin getirdikleri açık, tekrar etmek istemiyorum. Bölgeselleşme süreçlerini görüyoruz. NAFTA ile Kuzey Amerika birleşirken geçen hafta Şili'nin başkentinde 34 Amerika ülkesi biraraya geldi. Amerika ortak pazarı kuruyorlar. Bir tek Castro yoktu. AB bugün küçük Avrupa'dır, normal Avrupa Balkanları da içine alan Avrupa'dır. Normal Avrupa yetmez Avrupa'ya. Normal Avrupa olursa Amerika'nın 35 ülkeyle birleşerek oluşturacağı büyük kıta devletine Avrupa direnemez. Avrupa ne yapıp yapıp Atlantik'ten Urallar'a kadar büyük Avrupa'yı kurmak zorundadır. Büyük Avrupa'nın önünde iki engel vardır: Birisi Rusya, Rusya'yı eşit koşullarda Avrupa'nın içine alırsanız, Avrupa'yı Rusya yönetir. O zaman Rusya'nın parçalanması lazım, Sovyetler'in dağılması yetmez, Rusya federasyonu da dağılmalı, Avrupa'nın bakış açısı budur. Bir de Kafkasya'ya Urallar'a kadar bir başka büyük ülke var: Türkiye. Türkiye'yi bugünkü büyük haliyle Avrupa'ya almazlar. 2. Dünya Savaşı'ndan Fransız Dışişleri Bakanı Almanya'nın bölünmesi için "*Biz Almanları o kadar çok severiz ki bize bir Almanya yetmez, iki Almanya olsun*" diyor. Şimdi Avrupalılar da Türkleri o kadar çok seviyorlar ki bir Türkiye yetmez birkaç tane olsun istiyorlar yani Sevr haritası. Evet yani Balkanlar'daki, Kafkasya'daki küçük devletler Anadolu'da oluşursa, Rusya'da oluşursa o zaman Urallar'a kadar haritayı çizerler. 20 Eylül tarihli Economist dergisinde bu harita yayınlandı, Avrupa'ya çözülme ve dağılma mutluluk getirebilir başlığı altında. Küçük devletleri ki bunun içinde Kafkasya'da oluşanlar da var, onları eyalet olarak Avrupa'ya bağlamak istiyorlar. Yani Rusya ve Türkiye'yi merkez olmaktan çıkarmak istiyorlar.

Biraz fazla uzattığımı zannediyorum, ama şuna gelmek istiyorum. Bu süreç içinde kim galip gelecek belli değil, daha çekişme var. Küreselleşmeyi isteyen, neoliberalizmi isteyen

Amerikadır. Avrupa'da, 15 tane Avrupa ülkesinde sosyalistler iktidarda, en son Almanya kaldı, oraya da sosyalistler geliyor, sosyal demokratlar. Avrupa modeli sosyal devlettir. Demek ki neoliberalizm ve küreselleşme 21. yüzyılın rejimi değildir.

Değerli dinleyiciler elimde İngiltere'de yapılan bir çalışma ile ilgili bir haber var, The Economist'in son sayısında çıktı, Türk basınından aktarmışlar. Demos Grubu diye bir aydınlar grubu, London Schools of Economics'in başkanı Anthony Giddens'in başkanlığında yaptığı toplantıda dünyanın ne sağ ile ne sol ile 21. yüzyıla gidemeyeceğini söylüyor. Şimdi üçüncü yol diye bir arayış içine girmişler, diyorlar ki neoliberalizmle bu iş olmaz, sosyalizmle de olmuyor.

Üçüncü yolun yedi maddesini de okuyun karşınıza Kemalizm çıkıyor. Bakın karma ekonomi diyor, devletçilik diyor, sosyal devlet diyor, refah devleti diyor, globalleşmenin yarattığı yıpranmalara karşı toplumların, halkların desteklenmesi, korunması diyor. Sivil toplum teranelerinin gerçek olmadığını, sivil toplumun ancak devlet desteği ile ayakta kalabileceğini söylüyor. (Halbuki bizde sivil toplum kuruluşları devleti yok etmeye çalışıyorlar.) Çok açık bir şekilde neoliberal rüzgarların bunu getirdiğini görüyor ve ulus kavramı üzerinde duruyor. Şimdi bu çalışmayı da burada vurguladıktan sonra şunu söylüyorum Türkiye'nin önünde çok büyük iki şans vardır: Birincisini anlattım değerli dinleyiciler. Küreselleşmeye tepki olarak gelen bölgeselleşmede Türkiye Avrasya'nın merkezidir, Batı üzerimize geliyorsa, Avrupa üzerimize geliyorsa Asya ile denge kurmak zorundayız. Asya'ya açılım İslami olmayacak. Asya'nın büyük devletleri ile beraber olacağız. Mustafa Kemal'in doğudan uyanan milletleri güneşi kastettiği noktada onun kastettiği 21. yüzyılda Çin'dir.

İkinci Dünya Savaşı'nın çıkacağını Mustafa Kemal görmüştür ve gelecekte dünya dengesinin Doğu'dan oluşacak bir yapıyla kurulacağını görmüştür. Bu kapitalizm kavgasıdır Birinci ve İkinci Dünya Savaşları bu yüzden çıktı üçüncü dünya savaşı da buraya doğru gidiyor, o zaman kapitalist olmayan, bu pazarda savaşa karşı olan ülkelerin biraraya gelmesi lazım, sadece Avrasya bölgesinde bölgeselleşme yetmez.

Şimdi geliyorum bir başka olaya, BM anlamını yitirmiştir. Eğer Bosna'da üç senede üçyüzbin insan kesiliyor ve BM'den herhangi bir insiyatif çıkmıyorsa anlamı yoktur. BM, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra insanlığı savaştan kurtarmak için kurulmuş bir örgüttür. Üç senede üçyüzbin insan kesiliyor ve bir şey yapılmıyor; ama Ortadoğu'daki petrol yüzünden gece yarısı saat 12'de Amerika'nın istediği doğrultuda karar çıkıyor. Bu çifte standartla olmaz. Ben UNESCO ile yıllarca uğraştım, UNESCO Amerika ve İngiltere'nin finanse ettiği bir BM kuruluşudur. Kültür emperyalizmini gündeme alıp, kültürel varlıkları, ulusal ülkelerin kültürel varlıklarını ve kimliklerini tanımasını gündeme getirdiğinde Amerika ve İngiltere üyelikten ayrıldılar. Görüyorsunuz bakış açısını. Eğer BM yetersizse, küreselleşme hep IMF ve Dünya Bankası'ndan çıkıyor- ekonomi önem kazanıyor. BM'nin yerine Dünya Ticaret Örgütü geliyor

Değerli dinleyiciler, insanlık kalmıyor, ideal yok, insan hakları yok, sadece ekonomi içinde pazar kavgası, doğal kaynaklar nedeniyle ülkeler parçalanıyor, dağılıyor.

20. yüzyıla girerken 20 tane devlet vardı, çıkarken 200 devlet var 100 senede 180 tane devlet oluşmuş. Şimdi küreselleşmeciler yazıyorlar; kaynak veriyorum: Global Paradoks-Sabah Yayınları, John Lycvill. Kitapta bu ikiyüz devlet çok az, en az bin tane iki bin tane olmalı diyor. Bu neyi getiriyor devlet modeli olarak, Singapur kent devleti ada devleti; yani dikkat edin, yerelleşme, mahalli idareler, başkanlık sistemi, merkezi devletin küçülmesi, devletin ulusal ekonomik. Hepsi belirli bir plan çerçevesinde. 21. yüzyılın devlet modeli ulusal devlet değildir, küreselleşmenin yaratmak istediği model eski Yunan'daki kent devleti! Eski Yunan'da Atina bir devletti, Isparta bir devletti. Değerli dinleyiciler, bugün uluslararası şirketler Erzurum'a yatırım yaparken Ankara'yla uğraşmak istemiyorlar. O yüzden Ankara'ya büyük bir saldırı var. Liberal Parti Genel Başkanı Besim Tibük'u her gece televizyonlarınızda izliyorsunuz. Geçen hafta verdiği bir demeçte şunu söylüyor: Ankara kanserleşmiş bir hücredir, bütün toplumu kanserleştirmektedir, Ankara ortadan kaldırılmalıdır. Takdiri size bırakıyorum. Bu tür örnekler çok, yani mesela ÖDP'nin öncüsü olan Murat Belge diye bir arkadaşımız var, o da diyor ki, bana ne Yozgat'tan. Bugün ikiyüz devlet var, yarın ikibin devlet, öbür gün beşbin devlet, bütün kentler devlet olacaktır. Peki bugün kaç tane uluslararası şirket var? Beşbin tane. Bunlar da giderek tekel birleşiyorlar daha dün Crysler ile Mercedes birleşti, ondan önce Mobil Oil ile British Petrol birleşti, hepsi birleşiyorlar, uluslararası tekelleşmede sonunda beşyüz şirket, beşbin devlet kalacak. 21. yüzyılın sonunda gidiş budur; Ankara gibi başkentlerin, büyük alanları kontrol etmesini kimse istemiyor. Sermaye kontrol edecek, tek pazar global market

istenen budur.

Peki bu süreç içerisinde Kemalizm ne yapabilir? Değerli dinleyiciler küreselleşmeye tepki olan bölgeselleşmede Kemalizmin bir model olarak varlığını giderek arttırdığını söylemiştim. Şimdi bozulan dünya dengesinde, eğer iki dünya varsa, Batı ve Batı'nın dışında kalanlar varsa, biz de Batı'nın dışındaysak, Batı da küreselleşmeyi Amerika olsun Avrupa olsun yeni bir emperyalizm olarak getiriyorsa, Gülten Kazgan'ın deyişiyle süper emperyalizm olarak getiriyorsa bizim gibi ülkelerin kendini koruması lazım. Bu da tek başına olmaz. Biz tek başımıza devlerle savaşamayız, ama bizim konumumuzda olan ülkelerle biraraya gelebiliriz. Bunun adını ben söylemiyorum, kaynak veriyorum Roger Graudy söylüyor. Roger Graudy'nin son yazdığı kitap Türkçeye de çevrildi, Çöküşün Öncüsü Amerika. Kitabında diyor ki, dünyada bozulan bu dengelere karşı yeni bir Bandung lazım. Bandung, Endonezya'da bir kenttir. 1955 yılında Sovyetler'e karşı Batı emperyalizmine karşı Asya, Afrika ülkelerinin biraraya gelerek üçüncü dünyayı kurdukları kentin, konferansın adı. Değerli dinleyiciler üçüncü dünyacılık yok, ama süper emperyalizme karşı ulus devletlerin kendini koruması söz konusu. O zaman bizim gibi devletler biraraya gelecek. Yeni bir uluslararası kongre toplanacak. Yeni bir uluslararası örgütlenme, ben buna şöyle diyorum ulusal devletler enternasyoneli. Enternasyonel sadece sosyalist olmaz.

Kemalizm 21. yüzyılda ulus devletleri yeni emperyalizme karşı ulusal dayanışmaları doğrultusunda barışçı, kendini koruyan, -unutmayın çıkış noktası savaş değildir, müdafai hukuktur-. Eğer bir saldırı varsa bu saldırı Türkiye Cumhuriyetini ortadan kaldırmayı hedefliyorsa herkesin kendini savunma hakkı vardır. Hukukun temel ilkesi budur. Avukatlar bunun için çalışırlar. MAİ'de siz Yargıtayı, Danıştayı, Anayasa Mahkemesini kaldırdığınız zaman yerine gelecek olan nedir? Uluslararası hakem heyetidir. Eli çantalı adamlar gelecekler, kimin temsilcisi uluslararası tekellerin temsilcisi. Oturup kendi aralarında karar vereceklerdir, rekabet doğrultusunda. Bu benim halkımın yararına değil, benim ülkemin yararına değil, benim gibi orta boy ülkelerin, ulusal devletlerin kendini koruması için bizim gibi benzer ülkelerle biraraya gelip uluslararası örgütlenmelere gitmemiz gerekiyor. Bu nedir? Bu anti-emperyalizmdir! Bu kendini korumadır. Bu Müdafai Hukuktur!.Ya Avrupa'nın ya Amerika'nın ya Japonya'nın farketmez ben hiçbir ülke adına konuşmuyorum, hiçbir ülkeyi de karşıma almıyorum, hiçbir ülkeye de düşman değilim. Beni bir tek Türkiye ilgilendiriyor, Türkiye Cumhuriyeti, Türk insanı. Ben dedelerimin verdiği Kuvayı Milliye savaşının bugünkü çizgisini yakalamak zorundayım. Hepinize saygılarımı sunuyorum.